

L'hegemonia castellana

Per MANUEL VALLDEPERES

Tenen valor històric l'eloqüència i l'elegància? Des del punt de vista de l'hegemonia castellana—segons Francisco de Cossío—sí! Acceptem, doncs, aquest valor i analitzem les raons substancials que pot tenir un poble—Castella, en aquest cas per a valoritzar la seva personalitat històrica basant-se en aquesta vocació característica. La conseqüència resultant serà lamentable.

Com a resultat d'aquest anàlisi, Cossío diu, en un article publicat a la «Revista Política y Parlamentaria»: «Si en lo espiritual Castilla no tiene sino seguir su línea histórica sin vacilaciones, en lo material debe hallar en el agua su redención decisiva. Que deje de ser gris y comience a ser verde; que en el horizonte empecemos a descubrir chimeneas y que al avanzar hacia el mar por nuestra salida natural al Atlántico, al llegar al puerto encontremos vascos castellanos.»

Si la solució del problema polític castellà ha d'ésser: «Santander, puerto de Castilla», oblidant la noblesa i fins la història passada, podem assegurar que la reinaxença castellana és un mite inventat pels il·lusionistes que d'aquesta manera veuen la possibilitat d'atacar Catalunya indirectament, sense donar la cara, tal com ho han fet fins ara.

Recurrent Castella—diu Cossío—es nota una impressió de desemparament pregoníssim i que els anhels castellans no compten, en la política espanyola, i que no existeix una política netament castellana. I assegura que això ha estat una habilitat catalana.

Si realment Catalunya ha tingut habilitat, per què entestar-se a afirmar que no hi ha superioritat?

Castella té una personalitat històrica aconseguida pel signe distintiu de l'elegància i de l'eloqüència. I amb elegància i eloqüència ha imposat la seva personalitat universalista. Catalunya, encara que això no sigui més que un signe d'organització—únic valor que el senyor Cossío ens ha volgut reconèixer—ha universalitzat el seu nom a base de les relacions culturals, i més que res, econòmiques—indústria i comerç—i això té, per als pobles, un valor d'universalitat superior a la paraula buida i a la elegància insubstancial. Quan menys té un valor de permanència difícil d'aconseguir d'altra manera, i menys encara quan, fora de la paraula, no es té res exterior envejable, segons diu de Castella, en l'afudit article, el senyor Francisco de Cossío.

Conseqüència: Catalunya no té dret a l'Estatut que li ha estat atorgat perquè, segons la teoria castellana, és un poble inferior tolerat per la passivitat dels castellans. I per tractar-se d'un poble inferior, el senyor Cossío creu que València ha d'ésser el port d'Aragó i Santander el de Castella.